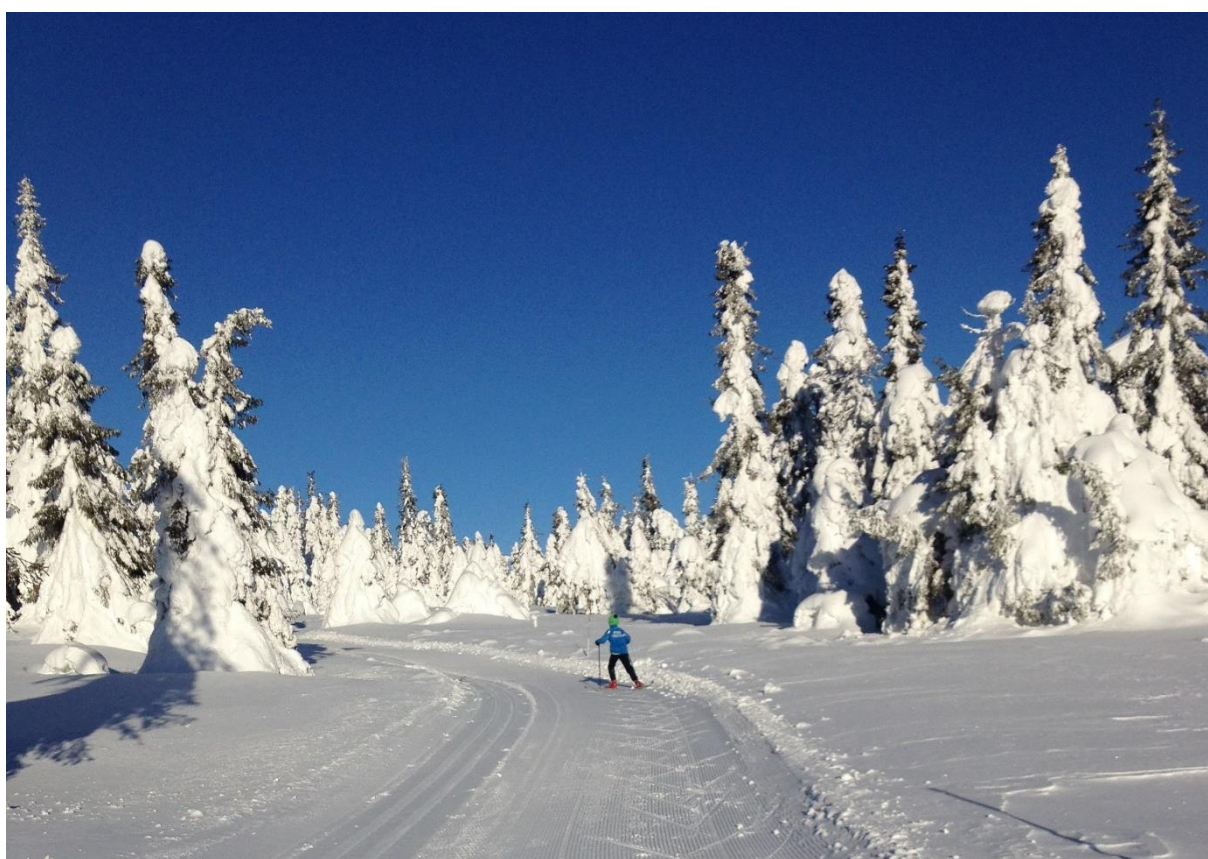

Planprogram

Tematisk kommunedelplan for sti og løyper i Øyer kommune

2023-2027

22.03.2022 Øyer kommune

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1 Bakgrunn for planarbeidet	3
1.2 Kommunale planer som er grunnlaget for planarbeidet	3
1.3 Plantype.....	3
1.4 Planområdet	4
1.5 Planprogram	4
2. Regelverk og retningslinjer.....	4
2.1 Nasjonale regelverk og retningslinjer.....	4
2.2 Regionale føringer og retningslinjer	4
2.3 Kommunale føringer og vedtak.....	4
3. Målsetninger for planarbeidet	5
4. Beskrivelse av planprosessen	6
4.1 Sentrale temaer og problemstillinger	6
4.2 Arbeid og ansvarsfordeling.....	7
4.3 Opplegg for medvirkning.....	7
4.4 Framdrift.....	8

Foto fremside: Anette Ludahl

1. Innledning

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

Øyer kommunestyre gjorde den 27.09.2018 følgende vedtak (sak 78/18):
«Kommunestyret ber adm sette i gang en temaplan for sti- og løypenett»

En sti og løypeplan skal bidra til å fremme friluftsliv og folkehelse. Det skal utarbeides en tiltaksliste i sti og løypeplan som vurderer kartlegging av eksisterende sti og løypenett og dermed kunne fungere som et verktøy i helhetlig arealplanlegging. Planen vil gi føringer for prioriteringer innen bl.a. styring av ferdsel. I tillegg har planen som mål å gi kompetanseheving internt og eksternt på saksgang og formalia rundt tilrettelegging, opparbeiding og vedlikehold av tur- og skiløyper i kommunen.

Øyer har et stort sti- og løypenett som gjenspeiler interessen for å ferdes i naturen, sommer og vinter, for fastboende og tilreisende. Allemannsretten er hjemlet i Lov om friluftslivet av 28. juni 1957 og denne retten og hensynet til friluftsliv og folkehelse må veies opp mot andre interesser som kommunen er lovpålagt å ivareta. Sti og løypeplanen vil kunne gi føringer for avveining mellom disse ulike interesseområdene. Eksempler på slike ulike interesser kan være naturmangfold, sårbare områder med tanke på blant annet villrein, næringsvirksomhet på privatgrunn og arealplanlegging. Sti og løypeplanen skal ha fokus på å gi forutsigbare rammer for alle interessegrupper i Øyer. Planen skal bli et retningsgivende styringsverktøy for kommunen og gi et bedre beslutningsgrunnlag for å avveie ulike interesser og skape mer forutsigbarhet.

Sti og løypeplan vil også kunne belyse hva kommunen ikke har ansvaret for, eksempelvis grunneieravtaler, skilting, opprydding for fremkommelighet på prioriterte stier, fysiske installasjoner på stinettet og forsikringsansvar ved ulykker.

1.2 Kommunale planer som er grunnlaget for planarbeidet

- Kommunepanens arealdel 2018-2028
- Kommunepanens samfunnsdel 2014-2025
- Kommunale arealplaner
- Sti- og løypeplaner fra sammenlignbare kommuner

1.3 Platype

Kommunen har vurdert det som mest hensiktsmessig å utarbeide planen som en tematisk kommunedelplan. Med tematisk kommunedelplan må en ikke følge de omfattende prosess- og dokumentkravene i plan- og bygningsloven. En trenger for eksempel ikke å utarbeide og rullere en årlig handlingsplan.

Kommunen har utarbeidet forslag til planprogram for å sikre en god medvirkningsprosess i planarbeidet. Planprogrammet skal bl.a. gjøre rede for formålet med arbeidet, planprosess med frister og deltagelse og opp legg for medvirkning. Planprogrammet skal legges ut på høring.

En tematisk kommunedelplan vil ikke ha juridisk bindende føringer, men det skal lages en tiltaksliste der utarbeidelse av forskrifter knyttet til fagområdet i planen bør vurderes. Et slikt tiltak kan være å utarbeide en egen forskrift med tanke på motorferdsel, med hjemling av tiltak med et juridisk bindende kart vedlagt. En forskrift vil være forutsigbar og sikre god prosess ved en fremtidig revidering av forskriften – med krav om bl.a. høring. Sistnevnte moment vil sikre eksempelvis grunneiere sine rettigheter gjennom klageadgang.

1.4 Planområdet

Planen omfatter hele Øyer kommune og vil ta utgangspunkt i eksisterende kunnskap. Kartleggingsnivået i kommunen er omfattende og mye av kartleggingen er av nyere dato.

1.5 Planprogram

Et høringsutkast til planprogram legges ut til offentlig ettersyn samtidig med at oppstart av planarbeidet kunngjøres. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet og hvordan arbeidet med planen legges opp. Det skal også gjøres rede for fremdrift og muligheter for medvirkning.

Basert på planprogrammet utarbeides det et forslag til en sti- og løypeplan, inkludert eventuelle kart.

2. Regelverk og retningslinjer

2.1 Nasjonale regelverk og retningslinjer

- ✓ Plan-og bygningsloven
- ✓ Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag
- ✓ Naturmangfoldsloven
- ✓ Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven
- ✓ Kulturminneloven
- ✓ Fjelloven
- ✓ Friluftsløven
- ✓ Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

2.2 Regionale føringer og retningslinjer

- ✓ Regional plan for Rondane – Sølknletten

2.3 Kommunale føringer og vedtak

- ✓ Kommuneplanens arealdel 2018-2028
- ✓ Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2025
- ✓ Forskrift om motorferdsel i utmark for sårbare områder, Øyer kommune
- ✓ Landbruksplan for Lillehammer-regionen 2021-2025
- ✓ Temaplan for kulturminner samferdsel 2019-2023
- ✓ Beitebruksplan for Øyer kommune 2022-2025

3. Målsetninger for planarbeidet

I tråd med regjeringens beslutning om at FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn i kommunale planer, vil planen kunne gi føringer for kommunens oppfølging av bærekraftsmålene lokalt. Dette er vurdert til å gjelde følgende fire mål:

Hovedtema i planen vil være:

Turstier:

- ✓ Oversikt over turstier og standard på disse
- ✓ Skilting
- ✓ Fremtidige turstier og standard på disse
- ✓ Hvordan de skal opparbeides/vedlikeholdes
- ✓ Kartfesting
- ✓ Styring av ferdsel

Toppturer:

- ✓ Kartlegging av topptur og mål med hensyn til ferdsel
- ✓ Kartfesting
- ✓ Styring av ferdsel

Skiløyper:

- ✓ Oversikt over skiløyper og standard på disse
- ✓ Skilting
- ✓ Fremtidige skiløyper og standard på disse
- ✓ Hvordan de skal opparbeides/vedlikeholdes
- ✓ Kartfesting
- ✓ Styring av ferdsel

Sykelstier:

- ✓ Oversikt over sykkelstier og standard på disse
- ✓ Skilting
- ✓ Fremtidige sykkelstier og standard på disse
- ✓ Hvordan de skal opparbeides/vedlikeholdes
- ✓ Kartfesting
- ✓ Styring av ferdsel

Universell utforming:

- ✓ Tilrettelegging og tilgjengelighet

Biologisk mangfold:

- ✓ Hensyn til villrein
- ✓ Hensyn til andre truede og sårbare plante- og dyrearter, og viktige biotoper

Landskap:

- ✓ Plassering og utforming av trasèer
- ✓ Hensyn til naturlandskap og landskapsverdier
- ✓ Hensyn til kulturminner

I tillegg til disse hovedpunktene vil behov for kompetanseøkning innen sporløs ferdsel for brukere av sti- og løypenett være et moment.

Forskrift for hundehold i Øyer fra 2007 innehar regler for båndtvang i kommunen. Det vurderes som hensiktsmessig at denne tas opp til revidering etter fastsettelse av sti- og løypeplan.

Oversiktskart vil inngå som del av plandokumentene, sammen med en tiltaksdel som vil vise retning for arbeidet i planperioden.

Forventede effekter av planen;

- ✓ økt forutsigbarhet og effektivitet i plan- og søknadsprosesser
- ✓ forebygging og forhindring av konflikt mellom brukerinteresser
- ✓ lokal forankring for avveiningene mellom vern og bruk
- ✓ prioritering av områder for styrt ferdsel, skjerming og standarder
- ✓ best mulig kunnskapsgrunnlag for fremtidige rullinger av planen

Konkrete vurderinger som kan beskrives i planen:

- ✓ Forhold knyttet til bruk av motorkjøretøyer i utmark til oppkjøring og preparering av løyper, samt tiltak på barmark.
- ✓ Beskrivelse av hvilke tiltak som kan utføres på barmark i henhold til Plan- og bygningslovens bestemmelser.
- ✓ Forhold knyttet til bruk av el-sykler som kan gi både muligheter og utfordringer i stiområdene, samt bruk av fatbike i skiløyper.
- ✓ Beskrive dagens situasjon innen tilrettelegging, skilting, næringsliv, beredskap og skjerming av områder og vurdere endringer.
- ✓ Beskrive behov for hensyn til natur- og miljøverdier.

4. Beskrivelse av planprosessen

4.1 Sentrale temaer og problemstillinger

Varsel om oppstart av arbeidet med sti- og løypeplan gjøres samtidig med at planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn. Melding om oppstart av planarbeid og offentlig ettersyn for planprogrammet gjøres tilgjengelig gjennom elektroniske medier og i avis.

Det vil tas utgangspunkt i eksisterende kunnskap som foreligger for Øyer kommune. Dersom planarbeidet kartlegger utredningsbehov vil dette vises som tiltak og fremtidige utredninger.

Det vil legges stor vekt på at planen blir et nyttig verktøy for forvaltningen og ulike brukergrupper, samtidig som det er lett tilgjengelig for innbyggere og andre interesserte. I tillegg må den på en enkel måte kunne oppdateres og holdes levende, i takt med ny kunnskap og endringer.

4.2 Arbeid og ansvarsfordeling

Kommunedirektøren har opprettet en arbeidsgruppe bestående av representanter fra kultur, plan og utvikling i Øyer kommune, Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen, Lillehammer-regionen Vekst og Øyer fjellstyre. Arbeidsgruppen fikk mandat fra kommunedirektøren om å utarbeide forslag til planprogram og ha ansvar for videre planarbeid. Det legges opp til at Plan- og miljøutvalget holdes orientert via statuspresentasjoner i løpet av planarbeidet. I tillegg vil ungdomsrådet bli inkludert under planarbeidet for innspill til prosessen.

4.3 Opplegg for medvirkning

For å få en god plan er det videre viktig å involvere alle interessehavere så langt det er mulig. Særlig invitasjon til involvering bør gis til løypelag, idrettslag, turistforening, turistdestinasjonene, grunneiere og brukerne på en god måte.

Medvirkning fra både enkeltpersoner og lag/foreninger blir viktig, ikke minst når det gjelder å innhente statusoversikt, ønskede tiltak og analyser fremtidig behov. Eksterne enkeltpersoner og lag/foreninger med god kunnskap om sti- og løypenett i kommunen vil bli invitert til dialog. Foruten administrativ arbeidsgruppe er det mange aktører som er sentrale i det fremtidige planarbeidet. Samarbeidsaktører som aktivt må være en del av planprosessen:

- ✓ Den norske turistforening
- ✓ Lokale grunneierlag
- ✓ Lokale utmarkslag
- ✓ Tretten Vestside Løypeforening
- ✓ Øyer Almenning
- ✓ Øyer Beite- og gjetelag
- ✓ Øyer Idrettsråd
- ✓ Øyer Turskiløyper
- ✓ Øyer-Tretten Bonde- og Småbrukarlag
- ✓ Øyer-Tretten Bondelag
- ✓ Øyer-Tretten Idrettsforening
- ✓ Øyer-Tretten JFF
- ✓ Øyer-Tretten Røde kors
- ✓ Øyer-Tretten Sau og Geit

Intensjonen er at arbeidsgruppen utformer et planforslag. Hovedarena for medvirkningen vil være offentlig ettersyn av planforslaget. Åpent plenumsmøte vil avholdes i forbindelse med at planforslaget legges ut til offentlig ettersyn.

4.4 Framdrift

Behandlingstrinn	Dato
Varsle oppstart av planarbeid og legge forslag til planprogram ut på høring	Mars 2022
Planprogram fastsettes	Mai 2022
Medvirkning	Mai-Sept. 2022
Systematisering av kunnskapsgrunnlag	Vår/Høst 2022
Planforslag til 1. gangs behandling	Mars 2023
Planforslag er til offentlig ettersyn – 6 uker	Vår 2023
Åpent plenumsmøte	Vår 2023
Behandling av innkomne merknader/innsjill	Vår 2023
Vedtak i kommunestyret	Juni 2023
Vedtaket er kunngjort	Juni 2023